МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ВІЙСЬКОВА АКАДЕМІЯ (м. ОДЕСА)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Тимчасовий виконувач обов'язків директора
Департаменту військової освіти і науки
Міністерства оборони України
полковник
Микола БІЛОКУР
"____"_____2026 року

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН-ПРОГРАМА

курсу підвищення кваліфікації з питань методичної майстерності
(шифр курсу – ВА-ММ)

Категорія тих, хто навчається: науково-педагогічні (педагогічні) працівники, працівники (офіцери та працівники ЗС України), які не навчалися в ад'юнктурі, мають педагогічний стаж до двох років

Термін навчання: до 8 тижнів
Усього навчального часу: 360 год.

Розглянуто і схвалено Вченою радою Військової академії (м. Одеса)
Протокол від "_28_" _____09_____ 2026 року № _2__

ДОКУМЕНТ СЕДО
Сертифікат 3F1FC22062171FDF04000000EC1400009BAC0500
Підписувач Білокур Микола Олександрович
Дійсний з 10.06.2026 18:15:18 по 10.06.2027 18:15:18

Департамент військової освіти і науки Міністерства оборони України
220/7/952 від 03.09.2026 13:07

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ-ПРОГРАМИ
курсу підвищення кваліфікації з питань методичної майстерності
(шифр курсу – ВА-ММ)

Генеральний штаб Збройних Сил України
ПОГОДЖЕНО
Начальник Центрального управління військової освіти і науки Генерального штабу Збройних Сил України
полковник

Андрій ТРИСТАН
“____” _____ 2026 року

Розроблено і внесено

Голова робочої групи
Начальник відділу забезпечення якості військової освіти у ВВНЗ, ВНП ЗВО Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України
полковник Андрій КОВАЛИК

“____” _____ 2026 року

СЕД АСКОД - Генеральний штаб ЗС України
№ документа: 14667
Дата реєстрації: 02.09.2026 11:02
Сертифікат: 3F1FC22062171FDF0400000003A0000064070300
Дійсний з: 03.07.2025 00:00:00
Дійсний до: 02.07.2027 23:59:59
Підписувач: Тристан Андрій Вікторович
Мітка часу: 02.09.2026 09:48:10

СЕД АСКОД - Міністерство оборони України
№ документа: 14667
Дата реєстрації: 02.09.2026 11:02
Сертифікат: 3F1FC22062171FDF04000000B9B7000012BD0500
Дійсний з: 17.06.2026 16:01:50
Дійсний до: 17.06.2027 16:01:50
Підписувач: Ковалик Андрій Сергійович
Мітка часу: 02.09.2026 13:40:58

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою: наказ директора Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України «Про створення робочої групи для розроблення навчальних планів-програм курсів підвищення кваліфікації» від 26.08.2026 № 38/нагд

Голова робочої групи:

начальник відділу забезпечення якості військової освіти у ВВНЗ, ВНП ЗВО Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України полковник Андрій КОВАЛИК;

Члени робочої групи:

начальник кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник Тарас ОСТАПЧУК (майстер-інструктор за програмою DEEP);

начальник кафедри десантної підготовки факультету підготовки спеціалістів Десантно-штурмових військ та морської піхоти, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник Василь ГЕОРГІЄВ (майстер-інструктор за програмою DEEP);

заступник начальника кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, полковник Денис БІЛИЙ (майстер-інструктор за програмою DEEP);

заступник начальника навчально-наукового інституту військової розвідки та Сил спеціальних операцій з навчальної та наукової роботи – начальник частини, доктор філософії, підполковник Ігор ЗЕЛЕНИЙ;

старший викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін підполковник Олег ГІБАЛО;

старший викладач кафедри військового лідерства підполковник Ольга ОДИНЦОВА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

старший викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін майор Наталія БІЛОНОЖКО (майстер-інструктор за програмою DEEP);

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, доктор філософських наук, професор, працівник ЗС України Ірина КАДІЄВСЬКА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, доктор політичних наук, професор, працівник ЗС України Лілія ЯКОВЛЕВА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат філологічних наук, доцент, працівник ЗС України Зоряна ВИСОЦЬКА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

доцент кафедри фундаментальних наук, кандидат педагогічних наук, доцент, працівник ЗС України Олександра ШАГОВА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

головний спеціаліст відділу організації освітньої діяльності Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України, працівник ЗС України Олег ВАЛІЄВ;

головний спеціаліст відділу забезпечення якості військової освіти у ВВНЗ, ВНП ЗВО Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України, кандидат історичних наук, працівник ЗС України Петро МАЗІПЧУК.

ВРАХОВАНО:

1. Пропозиції внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, зацікавлених у розвитку освітньої діяльності Військової академії (м. Одеса), щодо актуалізації змісту підвищення кваліфікації, посилення практичної спрямованості навчання, впровадження сучасних методів викладання й оцінювання, цифрових технологій та забезпечення відповідності підготовки науково-педагогічних (педагогічних) працівників актуальним потребам освітньої діяльності.

2. Результати опитувань здобувачів вищої освіти та академічної спільноти щодо якості організації і проведення навчальних занять, ефективності методів навчання та оцінювання, якості зворотного зв’язку, використання цифрових інструментів і потреб у професійному розвитку викладачів (інструкторів); отримані пропозиції враховано під час уточнення тематики курсів, співвідношення теоретичної і практичної підготовки, форм навчальних занять, практичних завдань та контрольних заходів.

3. Програми підвищення кваліфікації викладачів вищих військових навчальних закладів у межах програм DEEP:

Основна програма підвищення кваліфікації викладачів – Foundational Faculty Development Program (FFDP);

Програма майстрів-інструкторів – Master-Instructor Program (MIP);

Програма лідерства в освіті та навчанні – Education and Training Leadership Program (ETLP) за темою «Системний підхід до навчання та забезпечення якості» (Systems Approach to Training and Quality Assurance Framework).

ЗМІСТ

1.	Організаційно-методичні вказівки	6
2.	Розподіл годин за навчальними дисциплінами (курсами)	10
3.	Програми навчальних дисциплін (курсів)	11
4.	Курс «Сучасний викладач (інструктор)»	20
5.	Курс «Лідерство викладача (інструктора) в освіті»	26
6.	Курс «Ораторська майстерність викладача (інструктора)»	29
7.	Курс «Забезпечення якості освіти (національна система)»	33
8.	Курс «Сучасні інформаційні технології»	39
9.	Курс «Мікротічінг»	44
10.	Курс «Оцінювання навчання»	49

1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Навчальний план-програма включає: цільову настанову; організаційно-методичні вказівки; зведені дані з бюджету часу на навчальний курс; розподіл навчального часу за навчальними дисциплінами (курсами), темами та видами навчальних занять; форми діагностичного, формувального та підсумкового оцінювання; інформаційно-методичне забезпечення.

Навчальний план-програма складається із семи окремих послідовних курсів: «Сучасний викладач (інструктор)», «Лідерство викладача (інструктора) в освіті», «Ораторська майстерність викладача (інструктора)», «Забезпечення якості освіти (національна система)», «Сучасні інформаційні технології», «Мікротічінг», «Оцінювання навчання». Їх послідовне опанування забезпечує комплексне формування та розвиток методичної майстерності викладача (інструктора) – від засвоєння сучасних підходів до навчання дорослих і проєктування освітнього процесу до практичного проведення, оцінювання та систематичного вдосконалення навчальних занять.

Курс «Сучасний викладач (інструктор)» є базовим (вступним) рівнем підготовки та формує цілісне розуміння сучасної викладацької діяльності. Питання активних методів навчання, використання цифрових інструментів і систем управління навчанням, а також діагностичного, формувального й підсумкового оцінювання в ньому опановуються на базовому рівні. У курсах «Сучасні інформаційні технології», «Мікротічінг» та «Оцінювання навчання» відповідні питання опрацьовуються на поглибленому практичному рівні з обов’язковим розробленням, апробацією, аналізом і вдосконаленням власних методичних продуктів. Отже, спеціалізовані курси послідовно розвивають результати базового курсу та не дублюють його зміст.

Особливості проведення курсу

Курс підвищення кваліфікації реалізується як цілісна послідовність семи самостійних за змістом і результатами навчання курсів. Кожен курс має власну мету, очікувані результати навчання, зміст, навчальні завдання та окрему систему оцінювання, визначену програмою відповідного курсу. Результати оцінювання одного курсу не замінюють оцінювання іншого: успішність визначається окремо за кожним курсом, а результати практичної діяльності слухача послідовно накопичуються в інтегрованому методичному портфоліо.

На початку кожного курсу слухачам доводяться його очікувані результати навчання, порядок і критерії оцінювання, перелік обов’язкових навчальних та практичних завдань і вимоги до успішного завершення. Послідовність проходження курсів забезпечує поступове нарощування складності: від базових методичних засад до поглибленого практичного застосування, демонстрації та самостійного вдосконалення власних методичних продуктів.

Усього на навчання відведено 360 годин, з них: 240 годин – заняття під керівництвом викладача, 120 годин – самостійна робота слухачів.

Освітній процес здійснюється шляхом проведення лекційних, групових, семінарських і практичних занять, тренінгів, проєктного навчання, мікровикладання, роботи в малих групах, а також самостійної роботи слухачів. Може застосовуватися змішана форма навчання, що передбачає поєднання очного та дистанційного навчання.

Основними методичними підходами під час реалізації курсу є: навчання дорослих; студентоцентроване та активне навчання; системний підхід до освіти та індивідуальної підготовки; конструктивне узгодження очікуваних результатів навчання, змісту, методів навчання й оцінювання; навчання через досвід; практико-орієнтоване та проблемне навчання; самооцінювання, взаємооцінювання, рефлексія та професійний зворотний зв'язок.

Оцінювання організовується на рівні кожного окремого курсу та охоплює діагностичний, формувальний і підсумковий етапи. Конкретні інструменти, критерії, шкали та вимоги визначаються програмою відповідного курсу і доводяться до слухачів на його початку. Завдання та критерії оцінювання узгоджуються з очікуваними результатами навчання, а результати оцінювання використовуються не лише для фіксації досягнень, а й для своєчасного коригування навчальної діяльності та вдосконалення створених методичних продуктів.

План оцінювання курсу підвищення кваліфікації з питань методичної майстерності

№ з/п	Курс	Діагностичне оцінювання	Формувальне оцінювання упродовж курсу	Підсумкове оцінювання / основний результат
1	Сучасний викладач (інструктор) 90 год.	Вхідне діагностичне оцінювання; доведення порядку, змісту та оцінювання на курсі.	Тестування за темами 1–4; практичні завдання; поточний зворотний зв'язок.	Як підсумковий практичний результат курсу: Проєкт 1 – презентація проєкту курсу/дисципліни (матриця «цілі – методи – оцінювання») Проєкт 2 – презентація проєкту мікрозаняття.
2	Лідерство викладача (інструктора) в освіті 45 год.	Діагностичне оцінювання на занятті 1; доведення порядку, змісту та оцінювання на курсі.	Практичні вправи й групова робота за питаннями лідерства, професійної впевненості, комунікації, рефлексії та SMART-цілей.	Тестування за темою курсу; представлення результатів професійного самоаналізу та індивідуальної траєкторії розвитку.
3	Ораторська майстерність викладача (інструктора) 45 год.	Вхідна діагностика відповідно до загального порядку оцінювання курсу; конкретна форма доводиться слухачам на початку курсу.	Комунікативна карта професійного виступу; риторичний портрет аудиторії; алгоритм реагування на складні ситуації; відеозапис мікровиступу та самоаналіз; публічний виступ 5–7 хв.	Підсумковий контроль – проєкт інтерактивної академічної лекції.

№ з/п	Курс	Діагностичне оцінювання	Формувальне оцінювання упродовж курсу	Підсумкове оцінювання / основний результат
4	Забезпечення якості освіти (національна система) 45 год.	Вхідна діагностика відповідно до загального порядку оцінювання курсу; конкретна форма доводиться слухачам на початку курсу.	Семінари й круглі столи; аналіз нормативних вимог; практичне оцінювання якості навчального заняття; виконання тестових завдань.	Практичне розв’язання тестового завдання з навчальної дисципліни як підсумковий результат курсу.
5	Сучасні інформаційні технології 45 год.	Вхідна діагностика відповідно до загального порядку оцінювання курсу; конкретна форма доводиться слухачам на початку курсу.	Тестування за темами 1–3; створення інтерактивної вправи/вікторини; Google-форми та Google Classroom; структура електронного курсу і ресурси Moodle; практичні завдання з цифрових інструментів.	Підсумковий практичний результат – міні-проєкт: фрагмент заняття із застосуванням цифрового інструменту або ШІ та презентація результатів.
6	Мікротічінг 45 год.	Діагностичне оцінювання на занятті 1: самооцінювання викладацького досвіду та визначення особистих цілей.	Технологічна карта; чек-лист спостереження; тренінги з активних методів; мікровикладання; взаємооцінювання; аналіз проведених дій; feedback/feed forward; доопрацювання мікрозаняття.	Підсумкове мікровикладання; захист методичного портфоліо; вихідне оцінювання результатів курсу.
7	Оцінювання навчання 45 год.	Вхідна діагностика за загальним порядком; у межах заняття 1 – розроблення власного діагностичного інструменту.	Інструмент формувального оцінювання і критерії успіху; шаблон зворотного зв’язку; підсумкове завдання з критеріями/рубрикою; практичне відпрацювання інструментів.	Індивідуальне мініпортфоліо інструментів оцінювання; мікровикладання 10–12 хв; індивідуальна рефлексія та участь у взаємооцінюванні.
Увесь курс 360 год.			Результати практичної роботи послідовно накопичуються протягом усіх семи курсів та включаються до інтегрованого методичного портфоліо.	Успішне підсумкове оцінювання за кожним із 7 курсів та сформоване інтегроване методичне портфоліо.

На початку кожного курсу проводиться діагностика початкового рівня. Під час навчання слухач виконує практичні завдання, отримує зворотний зв’язок і доопрацьовує навчальні продукти. Підсумкове оцінювання проводиться окремо за кожним із семи курсів. Єдиного універсального підсумкового завдання для всіх курсів не встановлюється: форма, зміст і критерії підсумкового оцінювання визначаються специфікою очікуваних результатів навчання відповідного курсу. Після завершення семи курсів слухач має успішні підсумкові результати за всіма курсами та сформоване інтегроване методичне портфоліо.

Умовою успішного завершення курсу підвищення кваліфікації є успішне проходження підсумкового оцінювання за кожним із семи курсів та формування інтегрованого методичного портфоліо. До інтегрованого методичного портфоліо включаються основні результати практичної діяльності слухача, створені впродовж навчання: проєкти освітніх і методичних

рішень, матеріали професійної комунікації, цифрові навчальні матеріали, технологічна карта та результати мікровикладання, інструменти оцінювання, матеріали самоаналізу і план подальшого професійного розвитку. Порядок і критерії оцінювання окремих складників визначаються програмами відповідних курсів.

2. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА НАВЧАЛЬНИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ (КУРСАМИ)

№ з/п	Найменування навчальної дисципліни	Загальний обсяг (годин)		
		всього	аудиторних	самостійної роботи
1	Курс «Сучасний викладач (інструктор)»	90	60	30
2	Курс «Лідерство викладача (інструктора) в освіті»	45	30	15
3	Курс «Ораторська майстерність викладача (інструктора)»	45	30	15
4	Курс «Забезпечення якості освіти (національна система)»	45	30	15
5	Курс «Сучасні інформаційні технології»	45	30	15
6	Курс «Мікротічінг»	45	30	15
7	Курс «Оцінювання навчання»	45	30	15
Всього годин		**360**	**240**	**120**

3. ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН (КУРСІВ)

Курс підвищення кваліфікації з питань методичної майстерності

Загальна мета курсу

Формування та розвиток у науково-педагогічних (педагогічних) працівників цілісної методичної майстерності та професійно-педагогічної спроможності проєктувати, організовувати, проводити, оцінювати й систематично вдосконалювати освітній процес у вищому військовому навчальному закладі на засадах навчання дорослих, студентоцентрованого та активного навчання, системного підходу до освіти та індивідуальної підготовки, освітнього лідерства, професійної комунікації, забезпечення якості освіти, сучасних інформаційних технологій і доказового оцінювання результатів навчання з урахуванням законодавства України та підходів НАТО/DEEP.

Випускники курсів будуть спроможні:

створювати та підтримувати сприятливе, психологічно безпечне й студентоцентроване освітнє середовище на основі принципів навчання дорослих, активного навчання та професійної взаємодії;

проєктувати освітні рішення – навчальні програми, модулі, теми та окремі заняття із застосуванням системного підходу до освіти та індивідуальної підготовки, формулювати очікувані результати навчання та забезпечувати конструктивне узгодження цілей, змісту, методів навчання й оцінювання;

виконувати функції викладача-лідера та фасилітатора, управляти навчальною взаємодією і груповою динамікою, застосовувати критичне та креативне мислення, ефективні способи комунікації, вирішення конфліктів, рефлексії та професійного саморозвитку;

проєктувати та здійснювати ефективну професійну комунікацію, аналізувати особливості аудиторії, застосовувати сучасні риторичні технології, вербальні й невербальні засоби комунікації, готувати та проводити публічні виступи й сучасні інтерактивні академічні лекції;

застосовувати нормативні вимоги, принципи, критерії, показники та інструменти внутрішнього і зовнішнього забезпечення якості освіти, здійснювати моніторинг освітнього процесу, використовувати результати оцінювання і зворотного зв’язку для прийняття рішень щодо його вдосконалення та дотримуватися принципів академічної доброчесності;

використовувати сучасні інформаційні, мультимедійні, хмарні та дистанційні технології, системи управління навчанням, інтерактивні сервіси та інструменти штучного інтелекту для підготовки, організації, проведення, супроводу й оцінювання навчання з дотриманням вимог інформаційної безпеки та відповідального використання цифрових технологій;

добирати й практично застосовувати активні та інтерактивні методи навчання відповідно до очікуваних результатів навчання, особливостей дорослої аудиторії та специфіки військової освіти і підготовки;

самостійно підготувати, провести, проаналізувати та вдосконалити навчальне заняття або його фрагмент, застосовувати мікровикладання, After Action Review, самооцінювання, взаємооцінювання та розвивальний професійний зворотний зв’язок;

проєктувати та застосовувати систему діагностичного, формувального й підсумкового оцінювання, розробляти завдання, критерії, чек-листи та рубрики, надавати конструктивний зворотний зв’язок і формувати план оцінювання результатів навчання;

аналізувати результати навчання, оцінювання, самооцінювання та відгуки учасників освітнього процесу, визначати сильні сторони й напрями вдосконалення власної викладацької діяльності та формувати індивідуальну траєкторію професійного розвитку.

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основні інформаційні джерела

1. Путівник до курсу «Сучасний викладач (інструктор)» : навч.-метод. матеріали. Одеса : Військова академія (м. Одеса), 2026.
2. Путівник до курсу «Лідерство викладача (інструктора) в освіті» : навч.-метод. матеріали. Одеса : Військова академія (м. Одеса), 2026.
3. Путівник до курсу «Ораторська майстерність викладача (інструктора)» : навч.-метод. матеріали. Одеса : Військова академія (м. Одеса), 2026.
4. Путівник до курсу «Забезпечення якості освіти (національна система)» : навч.-метод. матеріали. Одеса : Військова академія (м. Одеса), 2026.
5. Путівник до курсу «Сучасні інформаційні технології» : навч.-метод. матеріали. Одеса : Військова академія (м. Одеса), 2026.
6. Путівник до курсу «Мікротічінг» : навч.-метод. матеріали. Одеса : Військова академія (м. Одеса), 2026.
7. Путівник до курсу «Оцінювання навчання» : навч.-метод. матеріали. Одеса : Військова академія (м. Одеса), 2026.
8. NATO. Bi-Strategic Command Directive 075-002. Education and Training Directive : SH/ACO/PLANS/23-011422; ACT/JFD/DCOS/TT-5640/SER1686. 12 June 2023. URL: https://coemed.org/files/Branches/DH/075-002_Bi-SCD_EDUCATION_AND_TRAINING_12Jun2023.pdf (дата звернення: 29.08.2026).
9. NATO. Bi-Strategic Command Directive 075-007. Education and Individual Training Directive : SH/ACO/PLANS/25-100272/1; ACT/MDFD/DCOS/TT-0037/SER:180. 24 March 2025. Українська версія. URL: https://asv.mil.gov.ua/sites/default/files/2025-10/2_2_osvita-ta-indyvidualna-pidhotovka_bi-sc-075-007.pdf (дата звернення: 29.08.2026).
10. NATO ; Partnership for Peace Consortium. Faculty Development Curriculum Guide. Brussels : NATO, 2023. 53 p. URL: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2023/3/pdf/deep-faculty-development-curriculum-guid.pdf (дата звернення: 29.08.2026).
11. НАТО. Типовий план професійної підготовки інструкторів навчальних закладів сержантського і старшинського складу. Brussels : NATO Defence Education Enhancement Programme, 2023. 110 с. URL: https://www.nato.int/content/dam/nato/webready/documents/deep/240708-deep-instructor-dev-ref-curr-ukr.pdf (дата звернення: 29.08.2026).
12. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19 (дата звернення: 29.08.2026).
13. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18 (дата звернення: 29.08.2026).

14. Про академічну доброчесність : Закон України від 18.12.2025 № 4742-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/4742-20 (дата звернення: 29.08.2026).
15. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності : постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/1187-2015-%D0%BF (дата звернення: 29.08.2026).
16. Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686 ; зареєстр. у Міністерстві юстиції України 04.07.2024 за № 1013/42358. Критерії оцінювання якості освітньої програми : дод. 1 до Положення // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/z1013-24 (дата звернення: 29.08.2026).
17. Про затвердження Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти : наказ Міністерства оборони України від 15.02.2024 № 120 ; зареєстр. у Міністерстві юстиції України 26.03.2024 за № 453/41798 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/z0453-24 (дата звернення: 29.08.2026).
18. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG). Brussels : EURASHE ; ENQA ; EUA ; ESU, 2015. URL: https://www.enqa.eu/esg-standards-and-guidelines-for-quality-assurance-in-the-european-higher-education-area/ (дата звернення: 29.08.2026).
19. Biggs J., Tang C., Kennedy G. Teaching for Quality Learning at University. 5th ed. Maidenhead : Open University Press ; McGraw-Hill Education, 2022. URL: https://www.mheducation.co.uk/teaching-for-quality-learning-at-university-5e-9780335250820-emea-group (дата звернення: 29.08.2026).
20. Knowles M. S., Holton E. F. III, Robinson P. A., Caraccioli C. The Adult Learner: The Definitive Classic in Adult Education and Human Resource Development. 10th ed. New York ; London : Routledge, 2025. 412 p. URL: https://www.routledge.com/The-Adult-Learner-The-Definitive-Classic-in-Adult-Education-and-Human-Resource-Development/Knowles-HoltonIII-Robinson-Caraccioli/p/book/9781003387671 (дата звернення: 29.08.2026).
21. Anderson L. W., Krathwohl D. R. (eds.). A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives. New York : Longman, 2001. 352 p. URL: https://books.google.com/books/about/A_Taxonomy_for_Learning_Teaching_and_Ass.html?id=EMQlAQAAIAAJ (дата звернення: 29.08.2026).
22. Голоюх Л. В. Новітня риторика: прийоми і стратегії : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2024. 200 с. URL: https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi81/0061157.pdf (дата звернення: 29.08.2026).

23. Кацавець Р. С. Риторика і психологія : навч. посіб. Київ : Алерта, 2024. 234 с. ISBN 978-617-566-794-1. URL: https://alerta.kiev.ua/pravo/909-kacavec-r-s-ritorika-i-psikhologiya.html (дата звернення: 29.08.2026).
24. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності : наказ Міністерства освіти і науки України від 03.06.2026 № 871. URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidvyshchennia-kvalifikatsii-pedahohichnykh-ta-naukovo-pedahohichnykh-pratsivnykiv-z-rozvytku-tsyfrovoi-kompetentnosti (дата звернення: 29.08.2026).
25. Рекомендації щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти / Міністерство цифрової трансформації України, Міністерство освіти і науки України. Київ, 2025. URL: https://thedigital.gov.ua/news/education/shtuchniy-intelekt-u-zakladakh-vishchoi-osviti-oznayomlyuytesya-z-rekomendatsiyami-dlya-vikladachiv-studentiv-i-pratsivnikiv-zvo (дата звернення: 29.08.2026).
26. Vuorikari R., Kluzer S., Punie Y. DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens: With New Examples of Knowledge, Skills and Attitudes. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2022. DOI: 10.2760/115376. URL: https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128415 (дата звернення: 29.08.2026).
27. Miao F., Cukurova M. AI Competency Framework for Teachers. Paris : UNESCO, 2024. URL: https://www.unesco.org/en/articles/ai-competency-framework-teachers (дата звернення: 29.08.2026).
28. Положення про контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Військовій академії (м. Одеса). Одеса : Військова академія (м. Одеса), 2026. 53 с.
29. Положення про силабуси навчальних дисциплін у Військовій академії (м. Одеса). Одеса : Військова академія (м. Одеса), 2026. 13 с.
30. Локальні нормативні документи Військової академії (м. Одеса) з питань організації освітнього процесу, внутрішнього забезпечення якості освіти, моніторингу та перегляду освітніх програм, академічної доброчесності, оцінювання навчальних досягнень, якості навчальних занять і професійної діяльності науково-педагогічних працівників : чинні редакції.

Додаткові інформаційні джерела

1. UNESCO Institute for Lifelong Learning. CONFINTEA VII Marrakech Framework for Action: Harnessing the Transformational Power of Adult Learning and Education. Hamburg : UNESCO Institute for Lifelong Learning, 2022. URL: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000382306 (дата звернення: 29.08.2026).
2. Лаппо В. В. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. Івано-Франківськ, 2022. 180 с. URL: https://document.kdu.edu.ua/info_zab/3183.pdf (дата звернення: 29.08.2026).
3. Методика навчання в умовах гібридних загроз : посібник / Е. Балашов, М. Білоконь, Т. Борозенцева та ін. Харків : Технологічний центр груп, 2023. 84 с. DOI: https://doi.org/10.62067/978-617-8242-02-2 URL: https://nure.ua/posibnyk-z-metodyky-navchannia-v-umovakh-hibrydnykh-zahroz (дата звернення: 29.08.2026).

4. Лавріненко О. А. Розвиток педагогічної майстерності викладачів закладів вищої освіти в цифровому освітньому середовищі у повоєнний час : практичний порадник. Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2024. 125 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739606/ (дата звернення: 29.08.2026).
5. Lang J. M. Small Teaching: Everyday Lessons from the Science of Learning. 2nd ed. San Francisco : Jossey-Bass, 2021. 288 p. URL: https://www.wiley.com/en-be/Small%2BTeaching%3A%2BEveryday%2BLessons%2Bfrom%2Bthe%2BScience%2Bof%2BLearning%2C%2B2nd%2BEdition-p-00092253 (дата звернення: 29.08.2026).
6. Rothwell J. D. Practically Speaking. 4th ed. New York : Oxford University Press, 2022. 480 p. URL: https://global.oup.com/ushe/product/practically-speaking-9780197648414 (дата звернення: 29.08.2026).
7. Crick N. Rhetorical Public Speaking: Social Influence in the Digital Age. 4th ed. New York : Routledge, 2023. URL: https://www.routledge.com/Rhetorical-Public-Speaking-Social-Influence-in-the-Digital-Age/Crick/p/book/9781032289847 (дата звернення: 29.08.2026).
8. Abrahams M. Think Faster, Talk Smarter: How to Speak Successfully When You're Put on the Spot. New York : Simon Element, 2023. 288 p. URL: https://www.simonandschuster.com/books/Think-Faster-Talk-Smarter/Matt-Abrahams/9781668010303 (дата звернення: 29.08.2026).
9. Tindale C. W. How We Argue: 30 Lessons in Persuasive Communication. New York : Routledge, 2022. 170 p. URL: https://www.routledge.com/How-We-Argue-30-Lessons-in-Persuasive-Communication/Tindale/p/book/9781032353135 (дата звернення: 29.08.2026).
10. NATO. Defence Education Enhancement Programme (DEEP): Strategy for Distance Learning Support. Brussels : NATO, 2021. 69 p. URL: https://www.nato.int/content/dam/nato/webready/documents/deep/deep-distance-strat-en.pdf (дата звернення: 29.08.2026).
11. NATO Joint Analysis and Lessons Learned Centre. The NATO Lessons Learned Handbook. 4th ed. Monsanto : JALLC, 2022. URL: https://www.jallc.nato.int/download_file/view/1616/872 (дата звернення: 29.08.2026).
12. Knight S., Ferrell G. Principles of Good Assessment and Feedback. Jisc, 2022. URL: https://www.jisc.ac.uk/guides/principles-of-good-assessment-and-feedback (дата звернення: 29.08.2026).
13. O'Flaherty J., Lenihan R., Young A. M., McCormack O. Developing Micro-Teaching with a Focus on Core Practices: The Use of Approximations of Practice. Education Sciences. 2024. Vol. 14, no. 1. Art. 35. DOI: https://doi.org/10.3390/educsci14010035 (дата звернення: 29.08.2026).
14. Iliasova L., Nekrasova I., Mena J., Estrada-Molina O. Microteaching on Pre-Service Teachers' Education: Literature Review. Frontiers in Education. 2025. Vol. 10. Art. 1562975. DOI: https://doi.org/10.3389/feduc.2025.1562975 (дата звернення: 29.08.2026).

15. Holstein A., Weber K. E., Prilop C. N., Kleinknecht M. Analyzing Pre- and In-Service Teachers' Feedback Practice with Microteaching Videos. Teaching and Teacher Education. 2022. Vol. 117. Art. 103817. DOI: https://doi.org/10.1016/j.tate.2022.103817 (дата звернення: 29.08.2026).
16. Sezaki H., Lei Y., Xu Y., Hachisuka S., Warisawa S. I., Kurita K. Online Technology-Based Microteaching in Teacher Education: A Systematic Literature Review. Procedia Computer Science. 2023. Vol. 225. P. 2487–2496. DOI: https://doi.org/10.1016/j.procs.2023.10.240 (дата звернення: 29.08.2026).
17. Tam A. C. F. Feedback Providers' Contributions of and Benefits from Engaging in Online Peer Micro-Teaching Feedback Practices. Assessment & Evaluation in Higher Education. 2024. Vol. 49, no. 8. P. 1136–1153. DOI: https://doi.org/10.1080/02602938.2024.2363328 (дата звернення: 29.08.2026).
18. Morris R., Perry T., Wardle L. Formative Assessment and Feedback for Learning in Higher Education: A Systematic Review. Review of Education. 2021. Vol. 9, no. 3. Art. e3292. DOI: https://doi.org/10.1002/rev3.3292 (дата звернення: 29.08.2026).
19. Edmondson A. C., Bransby D. P. Psychological Safety Comes of Age: Observed Themes in an Established Literature. Annual Review of Organizational Psychology and Organizational Behavior. 2023. Vol. 10. P. 55–78. DOI: https://doi.org/10.1146/annurev-orgpsych-120920-055217 (дата звернення: 29.08.2026).
20. OECD. OECD Digital Education Outlook 2023: Towards an Effective Digital Education Ecosystem. Paris : OECD Publishing, 2023. DOI: https://doi.org/10.1787/c74f03de-en. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-digital-education-outlook-2023_c74f03de-en.html (дата звернення: 29.08.2026).
21. OECD. OECD Digital Education Outlook 2026: Exploring Effective Uses of Generative AI in Education. Paris : OECD Publishing, 2026. 267 p. DOI: https://doi.org/10.1787/062a7394-en. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-digital-education-outlook-2026_062a7394-en.html (дата звернення: 29.08.2026).
22. Miao F., Holmes W. Guidance for Generative AI in Education and Research. Paris : UNESCO, 2023. URL: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000386693 (дата звернення: 29.08.2026).
23. Tertiary Education Quality and Standards Agency. Assessment Reform for the Age of Artificial Intelligence. Melbourne : TEQSA, 2023. URL: https://www.teqsa.gov.au/guides-resources/resources/corporate-publications/assessment-reform-age-artificial-intelligence (дата звернення: 29.08.2026).
24. Zhang T. Staff Development in Learning and Teaching at European Universities: Results from the STAFF-DEV Survey. Brussels : European University Association, 2025. URL: https://www.eua.eu/publications/reports/staff-development-in-learning-and-teaching-at-european-universities.html (дата звернення: 29.08.2026).
25. European University Association. Ensuring the Quality and Impact of Staff Development in Teaching : Thematic Peer Group Report. Brussels : EUA, 2026. URL: https://www.eua.eu/publications/reports/ensuring-the-quality-and-impact-of-staff-development-in-teaching.html (дата звернення: 29.08.2026).

26. Бутенко А., Денискіна Г., Єременко О., Книш О., Сімшаг І., Требенко О. Роз'яснення щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми : метод. посіб. Київ : Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2024. 127 с. URL: https://naqa.gov.ua/2024/12/%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B8-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%8F%D1%81%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%89%D0%BE/ (дата звернення: 29.08.2026).
27. Бутенко А., Єременко О., Книш О., Сурай А., Требенко О. Забезпечення якості вищої освіти в Україні : навч.-метод. посіб. Київ : Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2025. URL: https://naqa.gov.ua/2025/11/%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE-%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5/ (дата звернення: 29.08.2026).
28. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Національний план дій із забезпечення якості вищої освіти в Україні на період 2024–2026 років. Київ, 2024. URL: https://naqa.gov.ua/%D0%BD%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B8-%D0%B4%D1%96%D0%B9/ (дата звернення: 29.08.2026).
29. Тезаурус термінів зі сфери забезпечення якості вищої освіти: українсько-англійські / англійсько-українські паралелі. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2025. 102 с. URL: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2025/01/%D0%A2%D0%B5%D0%B7%D0%B0%D1%83%D1%80%D1%83%D1%81-%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BC%D1%96%D0%BD%D1%96%D0%B2-%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BD%D0%B5-%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf (дата звернення: 29.08.2026).
30. Доповідь про якість вищої освіти, її відповідність завданням сталого інноваційного розвитку суспільства у 2025 році / за ред. А. Бутенка, О. Єременко, Н. Стукало. Київ : Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2026. URL: https://naqa.gov.ua/2026/05/%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%8C-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D1%8F%D0%BA%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C-%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BE%D1%97-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8-%D1%97%D1%97-%D0%B2%D1%96/ (дата звернення: 29.08.2026).
31. Tirana Communiqué. EHEA Ministerial Conference, Tirana, 29–30 May 2024. URL: https://ehea.info/Immagini/Tirana-Communique.pdf (дата звернення: 29.08.2026).

32. Li M., Ma S., Shi Y. Examining the Effectiveness of Gamification as a Tool Promoting Teaching and Learning in Educational Settings: A Meta-Analysis. Frontiers in Psychology. 2023. Vol. 14. Art. 1253549. DOI: https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1253549 (дата звернення: 29.08.2026).
33. Khaldi A., Bouzidi R., Nader F. Gamification of E-Learning in Higher Education: A Systematic Literature Review. Smart Learning Environments. 2023. Vol. 10. Art. 10. DOI: https://doi.org/10.1186/s40561-023-00227-z (дата звернення: 29.08.2026).
34. Moodle. Teacher Quick Guide. MoodleDocs. URL: https://docs.moodle.org/en/Teacher_quick_guide (дата звернення: 29.08.2026).
35. European Commission. Ethical Guidelines on the Use of Artificial Intelligence (AI) and Data in Teaching and Learning for Educators. Updated 2026. URL: https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/actions/plan/ethical-guidelines-for-educators-on-using-artificial-intelligence (дата звернення: 29.08.2026).
36. Walker S. Trends in Assessment in Higher Education: Considerations for Policy and Practice. Jisc, 2025. 23 p. URL: https://discovery.ucl.ac.uk/10223514/1/trends-in-assessment-report.pdf (дата звернення: 29.08.2026).
37. OECD. Using Formative Assessment and Feedback. In: Unlocking High-Quality Teaching. Paris : OECD Publishing, 2025. URL: https://www.oecd.org/en/publications/2025/04/unlocking-high-quality-teaching_808bd876/full-report/using-formative-assessment-and-feedback_189fb6dc.html (дата звернення: 29.08.2026).
38. Гончаренко Г. А., Галак О. В. Інноваційні підходи у військовій освіті: інтерактивні технології як інструмент імплементації директиви NATO Bi-SC 075-007. Національні інтереси України. 2026. № 2 (19). С. 94–105. DOI: https://doi.org/10.52058/3041-1793-2026-2(19)-94-105. URL: https://perspectives.pp.ua/index.php/niu/article/download/36924/36923/55514 (дата звернення: 29.08.2026).

Курс «Сучасний викладач (інструктор)»

Голова робочої групи – директор курсу:

начальник кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник Тарас ОСТАПЧУК (майстер-інструктор за програмою DEEP);

Члени робочої групи:

начальник кафедри десантної підготовки факультету підготовки спеціалістів Десантно-штурмових військ та морської піхоти, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник Василь ГЕОРГІЄВ (майстер-інструктор за програмою DEEP);

заступник начальника кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, полковник Денис БІЛИЙ (майстер-інструктор за програмою DEEP);

старший викладач кафедри військового лідерства підполковник Ольга ОДИНЦОВА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

старший викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін майор Наталія БІЛОНОЖКО (майстер-інструктор за програмою DEEP);

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, доктор філософських наук, професор, працівник ЗС України Ірина КАДІЄВСЬКА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, доктор політичних наук, професор, працівник ЗС України Лілія ЯКОВЛЕВА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат філологічних наук, доцент, працівник ЗС України Зоряна ВИСОЦЬКА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

доцент кафедри фундаментальних наук, кандидат педагогічних наук, доцент, працівник ЗС України Олександра ШАГОВА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

Загальна мета навчальної дисципліни (курсу):

Формування в учасників базової системи професійно-педагогічних компетентностей для проєктування та проведення навчальних занять із застосуванням кращих європейських практик освіти та індивідуальної підготовки, а також принципів і підходів, прийнятих у країнах НАТО. Курс забезпечує базовий рівень опанування активних методів навчання, цифрових інструментів і технологій оцінювання як основи для подальшого поглибленого практичного навчання.

Після завершення курсу учасники будуть спроможні:

створювати та підтримувати сучасне освітнє середовище, засноване на принципах навчання дорослих, активного та студентоцентрованого навчання;

розробляти сучасні освітні рішення (програми, модулі, заняття) із застосуванням системного підходу до освіти та індивідуальної підготовки відповідно до Директиви (E&ITD) 075-007;

обирати та застосовувати методи та техніки активного, студентоцентрованого навчання для досягнення визначених очікуваних результатів, зокрема з використанням новітніх інформаційних технологій;

обирати та застосовувати відповідні методи діагностичного, формувального, підсумкового оцінювання та зворотного зв'язку, аналізувати одержані результати оцінювань і відгуки стейкхолдерів для постійного удосконалення освітнього рішення.

Матеріально-технічне забезпечення

Заняття проводяться в навчальних аудиторіях. Під час проведення навчальних занять обов'язковим є використання інтерактивних засобів навчання.

Інформаційно-методичне забезпечення

Інформаційно-методичне забезпечення курсу здійснюється відповідно до єдиного переліку основних і додаткових інформаційних джерел, наведеного в розділі «Інформаційно-методичне забезпечення курсу підвищення кваліфікації з питань методичної майстерності» цієї програми.

Назви тем та розподіл навчального часу за видами навчальних занять

№ з/п	Види навчальних занять, контрольні заходи	Всього годин	з них		Тема занять та навчальні питання
			Аудиторних годин	Самостійна робота	
1	2	3	4	5	6
1	Вступна Лекція	2	2		Діагностичне оцінювання, порядок, зміст та оцінювання на курсі
Тема 1. Принципи навчання дорослих.					
2	Групове заняття	5	4	1	**Заняття 1. Студентоцентроване навчання.** 1. Навчальна поїздка 2. Студентоцентроване навчання та принципи андрагогіки 3. Застосування принципів андрагогіки та студентоцентрованого навчання у викладацькій діяльності 4. Створення відкритого освітнього середовища, заснованого на активних методах навчання та спрямованого на забезпечення визначених результатів *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 1
3	Групове заняття	3	2	1	**Заняття 2. Мотивація здобувача освіти.** 1. Мотивація здобувача освіти 2. Розвиток позитивної мотивації до навчання *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 2
4	Групове заняття	3	2	1	**Заняття 3. Навчання через досвід: застосування циклу Колба в освітньому процесі.** 1. Навчання через досвід. 2. Цикл та етапи моделі Колба. 3. Використання моделі Колба. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 3

1	2	3	4	5	6
5	Групове заняття	3	2	1	**Заняття 4. Робота з аудиторією (сприйняття інформації).** 1. Основні стилі навчання за різними концепціями. 2. Стилі навчання, які впливають на засвоєння інформації. 3. Урахування особливостей аудиторії під час проведення власних занять. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 4
6	Групове заняття (тестування за темою 1)	3	2	1	**Заняття 5. Формування сприятливого освітнього простору.** 1. Складові освітнього середовища. Взаємозв'язок між психологічним комфортом і рівнем знань. 2. Чинники формування сприятливого освітнього середовища. 3. Адаптація чинників формування сприятливого освітнього простору під конкретне середовище. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 5
Всього за тему 1		17	12	5	
Тема 2. Системний підхід до навчання.					
7	Групове заняття	4	4		**Заняття 1. Системний підхід до освіти та підготовки (модель ADDIE).** 1. Структура системного підходу до освіти та підготовки, взаємозв'язок його фаз. 2. Кроки та результати фаз системного підходу до освіти та підготовки. 3. Місце, роль та завдання під час реалізації системного підходу до освіти та підготовки
8	Тренінг (тестування за темою 2)	10	6	4	**Заняття 2. Формулювання навчальних цілей (Таксономія Блума).** 1. Таксономія навчальних цілей та результатів Б. Блума, підходи до визначення навчальних цілей. 2. Порядок формулювання навчальних цілей (Блум, SMART). 3. Формулювання навчальних цілей. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 2
9	Практичне заняття (проєкт 1)	10	6	4	**Заняття 3. Формулювання навчальної стратегії (проєктування заняття) (матриця «цілі – методи – оцінювання»).** 1. Алгоритм формулювання навчальної стратегії. 2. Методи досягнення навчальних цілей. 3. Техніки оцінювання. 4. Формулювання матриці «цілі – методи – оцінювання». *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 3
Всього за тему 2		24	16	8	
Тема 3. Методи навчання.					

1	2	3	4	5	6
10	Тренінг	10	6	4	**Заняття 1. Активні методи навчання.** 1. Активні методи навчання та їх значення в освітньому процесі. 2. Сутність різних активних методів навчання. 3. Доцільність застосування активних методів навчання. 4. Підбір активних методів навчання в особистій освітній практиці. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 2
11	Тренінг (тестування за темою 3)	10	6	4	**Заняття 2. Основи створення електронного курсу на платформі Moodle.** 1. Структура електронного курсу. 2. Додавання ресурсів електронного курсу на платформі Moodle. 3. Застосування сучасних ІТ інструментів для підвищення якості освітнього процесу. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 2
Всього за тему 3		20	12	8	
Тема 4. Оцінювання.					
12	Групове заняття	5	4	1	**Заняття 1. Контроль і оцінювання.** 1. Інструменти контролю і оцінювання (переваги, недоліки). 2. Види і типи оцінювання. Діагностичне оцінювання, взаємооцінювання, самооцінювання. 3. Система контролю та оцінювання. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 1
13	Практичне заняття	3	2	1	**Заняття 2. Інструменти оцінювання в освітньому процесі.** 1. Діагностичне, формувальне та підсумкове оцінювання як інструмент підвищення якості освіти. 2. Характеристика прямих та непрямих методів оцінювання. 3. Практичне застосування реальних інструментів оцінювання. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 2
14	Практичне заняття	3	2	1	**Заняття 3. Розробка рубрик (критеріїв оцінювання) навчальних досягнень здобувачів освіти.** 1. Визначення та структура рубрики (критерії, рівні оцінки, опис кожного рівня). 2. Розроблення рубрик (критеріїв оцінювання) для конкретної навчальної ситуації. 3. Представлення рубрик та зворотний зв’язок від інших учасників. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 3

1	2	3	4	5	6
15	Практичне заняття (тестування за темою 4)	6	4	2	**Заняття 4. Удосконалення освітнього рішення на основі результатів зворотного зв'язку та інших результатів оцінювання** 1. Методи зворотного зв'язку. 2. Методи оцінювання програми/заняття. 3. Удосконалення освітнього рішення (результати контролів, оцінювання, зворотного зв'язку). *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 4
16	Практичне заняття (проєкт 2)	10	6	4	**Заняття 5. Презентація проєктів мікрозаняття.** 1. Презентація: ресурси та інструменти. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 5
Всього за тему 4		27	18	9	
Всього за курс		**90**	**60**	**30**	

Курс «Лідерство викладача (інструктора) в освіті»

Голова робочої групи – директор курсу:

старший викладач кафедри військового лідерства підполковник Ольга ОДИНЦОВА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

Члени робочої групи:

старший викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін майор Наталія БІЛОНОЖКО (майстер-інструктор за програмою DEEP);

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, доктор філософських наук, професор, працівник ЗС України Ірина КАДІЄВСЬКА (майстер-інструктор за програмою DEEP).

Загальна мета навчальної дисципліни (курсу):

Формування в учасників комплексних компетентностей для переходу від ролі викладача – «транслятора знань» до ролі «лідера-фасилітатора», розуміння власного лідерського стилю, формування професійного профілю та опанування технік стратегічного планування (цілепокладання).

Після завершення курсу учасники будуть спроможні:

розробляти гнучкі моделі взаємодії з різними типами навчальних груп;

застосовувати інструменти поєднання критичного та креативного мислення для вирішення проблемних ситуацій;

ідентифікувати типові упередження, стереотипи та когнітивні пастки (як власні, так і у міркуваннях студентів/курсантів);

застосовувати ефективні технології комунікації та методи вирішення конфліктів;

регулювати власний емоційний стан та психологічний клімат у колективі, проявляючи емпатію та толерантність у міжособистісній взаємодії;

організовувати рефлексивне обговорення в навчальній групі;

розробляти проєкти власної освітньо-професійної траєкторії розвитку з метою безперервного самовдосконалення.

Матеріально-технічне забезпечення

Заняття проводяться в навчальних аудиторіях. Під час проведення навчальних занять обов’язковим є використання інтерактивних засобів навчання.

Інформаційно-методичне забезпечення

Інформаційно-методичне забезпечення курсу здійснюється відповідно до єдиного переліку основних і додаткових інформаційних джерел, наведеного в розділі «Інформаційно-методичне забезпечення курсу підвищення кваліфікації з питань методичної майстерності» цієї програми.

Назви тем та розподіл навчального часу за видами навчальних занять

№ з/п	Види навчальних занять, контрольні заходи	Всього годин	з них		Тема занять та навчальні питання
			Аудиторних годин	Самостійна робота	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Теорії лідерства та сучасні лідерські підходи.					
1	Групове заняття	9	6	3	**Заняття 1. Теорії лідерства та сучасні лідерські підходи.** 1. Діагностичне оцінювання, порядок, зміст та оцінювання на курсі 2. Керувати чи вести за собою? Баланс управління та лідерства у військовій аудиторії. 3. Адаптивне лідерство в освітньому процесі (Ситуативне лідерство в аудиторії). *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 1
2	Групове заняття	9	6	3	**Заняття 2. Розвиток професійної впевненості.** 1. Особистість, що веде за собою: трансформаційне та харизматичне лідерство викладача ВВНЗ. 2. Технології формування професійної впевненості. Тренінг «Імідж впевненості викладача як основа лідерства». *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 2
3	Групове заняття	9	6	3	**Заняття 3. Профіль викладача-лідера: Soft skills та Hard skills.** 1. Концептуальна модель «Бути-Знати-Діяти». 2. Компетентнісний профіль військового педагога-лідера. 3. Soft Skills в структурі лідерства військового педагога. 4. Когнітивна компетентність: креативне, критичне та системне мислення. Когнітивні упередження. Інтелектуальна сміливість. 5. Психологія впливу: емоційний інтелект у практиці викладача-лідера. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 3

1	2	3	4	5	6
4	Групове заняття	9	6	3	**Заняття 4. Професійна комунікація викладача: конфлікти, гендер, інклюзія, рефлексія.** 1. Мистецтво діалогу (комунікативна компетентність). 2. Культура рівності та поваги: принципи гендерної компетентності та інклюзії. 3. Технології передачі досвіду: цикл Колба та військовий інструмент AAR (принцип «Навчання через досвід»). *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 4
5	Групове заняття (тестування за темою 1)	9	6	3	**Заняття 5. Професійно-особистісне зростання: проєктування власного майбутнього.** 1. Інструменти безперервного навчання військового педагога. 2. Коучингові техніки: як перетворити слабкості на зони росту. 3. Цілі, приречені на реалізацію (SMART-цілі). 4. Від сьогоднішньої точки до професійної вершини (побудова індивідуальної траєкторії розвитку) *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 5
Всього за тему		45	30	15	
Всього за курс		**45**	**30**	**15**	

Курс «Ораторська майстерність викладача (інструктора)»

Голова робочої групи – директор курсу:

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат філологічних наук, доцент, працівник ЗС України Зоряна ВИСОЦЬКА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

Члени робочої групи:

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, доктор політичних наук, професор, працівник ЗС України Лілія ЯКОВЛЕВА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

доцент кафедри фундаментальних наук, кандидат педагогічних наук, доцент, працівник ЗС України Олександра ШАГОВА (майстер-інструктор за програмою DEEP)

Загальна мета навчальної дисципліни (курсу):

Після завершення програми учасник буде спроможний проєктувати та здійснювати ефективну комунікацію під час проведення навчальних занять, використовувати сучасні риторичні технології, адаптувати комунікацію до особливостей аудиторії, застосовувати вербальні та невербальні засоби впливу, а також оцінювати результативність власної професійної комунікативної діяльності відповідно до підходів NATO/DEEP.

Після завершення курсу учасники будуть спроможні:

застосовувати сучасні риторичні технології професійної комунікації;
аналізувати аудиторію та адаптувати комунікативні стратегії до її особливостей;
використовувати інструменти ефективної взаємодії та комунікативного лідерства;
демонструвати вербальну та невербальну майстерність у публічному виступі;
проєктувати, реалізовувати та оцінювати публічні виступи в різних форматах;
розробляти та проводити сучасні академічні лекції із застосуванням інтерактивних технологій.

Матеріально-технічне забезпечення

Заняття проводяться в навчальних аудиторіях. Під час проведення навчальних занять обов’язковим є використання інтерактивних засобів навчання, мультимедійного проєктора або інтерактивної панелі, фліпчарта, засобів відеозапису мікровиступів, доступу до мережі Інтернет та цифрових інструментів для самооцінювання і взаємооцінювання.

Інформаційно-методичне забезпечення

Інформаційно-методичне забезпечення курсу здійснюється відповідно до єдиного переліку основних і додаткових інформаційних джерел, наведеного в розділі «Інформаційно-методичне забезпечення курсу підвищення кваліфікації з питань методичної майстерності» цієї програми.

Назви тем та розподіл навчального часу за видами навчальних занять

№ з/п	Види навчальних занять, контрольні заходи	Всього годин	з них		Тема занять та навчальні питання
			Аудиторних годин	Самостійна робота	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Ораторська майстерність викладача (інструктора)					
1	Групове заняття	4	3	1	**Заняття 1. Актуальні координати сучасної риторики: комунікувати, переконувати, взаємодіяти.** 1. Риторичні закони як основа підготовки та реалізації ефективної професійної комунікації викладача. 2. Вибір формату взаємодії з аудиторією: монолог, діалог чи полілог. 3. Техніки аргументації та переконання в умовах критичного мислення. 4. Робота із запереченнями та аргументований захист власної позиції. Практичний продукт: Комунікативна карта професійного виступу викладача. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 1
2	Практичне заняття	5	3	2	**Заняття 2. Риторичний портрет аудиторії: сегментація та взаємодія.** 1. Як «прочитати» свою аудиторію та передбачити її поведінку. 2. Сегментація аудиторії та побудова її риторичного портрета. 3. Вступ як «сильний старт»: встановлення контакту та формування мотивації. 4. Механізми подолання опору аудиторії. 5. Особливості взаємодії зі складними аудиторіями: байдужість, недовіра, агресія, втома та комунікативні стратегії їх подолання. Практичний продукт: Риторичний портрет аудиторії та план взаємодії. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 2
3	Практичне заняття	9	6	3	**Заняття 3. Викладач як комунікативний лідер: культура сприймання і реагування в публічній взаємодії.** 1. Етика комунікативної поведінки викладача. 2. Активне слухання як риторична стратегія: уважне, критичне та рефлексивне сприймання. 3. Запитання як інструмент комунікативної майстерності викладача.

1	2	3	4	5	6
					4. Маніпулятивні технології в публічній комунікації та способи протидії деструктивному впливу. 5. Конфліктні та проблемні комунікативні ситуації в освітньому середовищі. Практичний продукт: Алгоритм реагування на складні комунікативні ситуації. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 3
4	Практичне заняття	9	6	3	**Заняття 4. Вербальна та невербальна майстерність викладача у публічному виступі.** 1. Культура професійного мовлення викладача: нормативність, точність, логічність, доречність та етичність як основа ефективного публічного виступу. 2. Вербальна вправність публічного мовлення: засоби посилення впливу та аргументації. 3. Мовленнєва чистота і виразність викладача: причини виникнення мовленнєвих недоліків та стратегії їх подолання. 4. Техніка мовлення викладача: дихання, дикція, артикуляція та голосова витривалість. 5. Голос як інструмент професійного впливу: темп, тембр, інтонація, паузи та логічні наголоси. 6. Невербальні складники риторичного портрета викладача. 7. Узгодженість вербального, вокального та невербального каналів комунікації. Практичний продукт: Відеозапис мікровиступу та карта самоаналізу. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 4
5	Проєктне навчання	9	6	3	**Заняття 5. Публічне мовлення викладача: шлях до риторичної майстерності.** 1. Риторичний монолог як форма професійної комунікації викладача. 2. Етапи підготовки та реалізації різножанрових публічних виступів. 3. Структурування виступу: вступ, основна частина, висновки. 4. Публічний виступ у цифровому освітньому середовищі: вебінар, відеолекція, онлайн-презентація. 5. Практичний аналіз публічного мовлення: критерії ефективності, типові помилки та інструменти вдосконалення риторичної поведінки. Практичний продукт: Повноцінний публічний виступ (5–7 хв). *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 5
6	Проєктне навчання Підсумковий контроль	6	6		**Заняття 6. Лекція у вимірі майстерності академічного красномовства.** 1. Лекція у навчальному процесі XXI століття: викладання vs комунікація. 2. Етапи підготовки лекції: визначення теми, структурування змісту, добір матеріалу та підготовка конспекту. 3. Традиційні та інноваційні формати лекцій: вступна; тематична; оглядова; підсумкова; лекція-дискусія; лекція-провокація; лекція-візуалізація; лекція з аналізом конкретних ситуацій. 4. Лекція в умовах цифрової освіти: конкуренція з відео, подкастами та онлайн-курсами. 5. Інтерактивні технології активізації аудиторії під час лекції. 6. Проєктування сучасної інтерактивної лекції: від задуму до реалізації.

1	2	3	4	5	6
					Практичний продукт: Проєкт інтерактивної академічної лекції.
Всього за тему		**45**	**30**	**15**	
Всього за курс		**45**	**30**	**15**	

Курс «Забезпечення якості освіти (національна система)»

Голова робочої групи – директор курсу:

заступник начальника навчально-наукового інституту військової розвідки та Сил спеціальних операцій з навчальної та наукової роботи – начальник частини, доктор філософії, підполковник Ігор ЗЕЛЕНИЙ;

Члени робочої групи:

начальник кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник Тарас ОСТАПЧУК (майстер-інструктор за програмою DEEP);

начальник кафедри десантної підготовки факультету підготовки спеціалістів Десантно-штурмових військ та морської піхоти, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник Василь ГЕОРГІЄВ (майстер-інструктор за програмою DEEP);

заступник начальника кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, полковник Денис БІЛИЙ (майстер-інструктор за програмою DEEP).

Загальна мета навчальної дисципліни (курсу):

Формування та розвиток в учасників курсу спроможності системно організовувати, реалізовувати, оцінювати та вдосконалювати процеси забезпечення якості вищої освіти у вищому військовому навчальному закладі відповідно до законодавства України, нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України та Міністерства оборони України, вимог і рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, стандартів Європейського простору вищої освіти, з урахуванням підходів НАТО до освіти та індивідуальної підготовки.

Після завершення курсу учасники будуть спроможні:

пояснювати сутність, принципи, критерії, показники та індикатори якості вищої освіти, характеризувати структуру національної системи внутрішнього і зовнішнього забезпечення якості та її взаємозв’язок із Європейським простором вищої освіти;

застосовувати положення законодавства України, нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, Міністерства оборони України та локальних нормативних документів ВВНЗ під час організації заходів із забезпечення якості освіти;

аналізувати вимоги до ліцензування освітньої діяльності, акредитації освітніх програм, внутрішнього забезпечення якості та визначати відповідність освітньої діяльності встановленим критеріям і вимогам;

проводити моніторинг якості освітнього процесу, визначати об’єкти, критерії, показники, індикатори та джерела доказів, здійснювати аналіз отриманих результатів;

оцінювати якість освітньої діяльності та ефективність функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у ВВНЗ, виявляти сильні сторони, недоліки, ризики та напрями її вдосконалення;

застосовувати методики оцінювання якості навчального заняття та професійної діяльності науково-педагогічних працівників, використовувати відповідні критерії, показники, чек-листи та інші інструменти оцінювання, формулювати обґрунтований зворотний зв'язок;

ідентифікувати ризики та порушення академічної доброчесності, визначати способи їх запобігання, виявлення та реагування відповідно до законодавства України та локальних нормативних документів ВВНЗ.

Матеріально-технічне забезпечення

Заняття проводяться в навчальних аудиторіях. Під час проведення навчальних занять обов'язковим є використання інтерактивних засобів навчання, мультимедійного проєктора, фліпчартів, роздаткових матеріалів, шаблонів політики QA, анкет, чек-листів, рубрик, форм самооцінювання, комп'ютерної техніки та доступу до електронних ресурсів курсу.

Інформаційно-методичне забезпечення

Інформаційно-методичне забезпечення курсу здійснюється відповідно до єдиного переліку основних і додаткових інформаційних джерел, наведеного в розділі «Інформаційно-методичне забезпечення курсу підвищення кваліфікації з питань методичної майстерності» цієї програми.

Назви тем та розподіл навчального часу за видами навчальних занять

№ з/п	Види навчальних занять, контрольні заходи	Всього годин	З них		Тема та навчальні питання
			Аудиторних годин	Самостійна робота	
1	2	3	4	5	6
Розділ 2. Забезпечення якості освіти					
Тема 1. Якість вищої освіти – основні засади, міжнародний контекст					
1.	Лекція (вебінар)	4	2	2	**Заняття 1. Теоретико-технологічні засади забезпечення якості вищої освіти** 1. Поняття і чинники забезпечення якості вищої освіти. 2. Критерії, показники та індикатори якості вищої освіти. 3. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності. *Самостійна робота:* Механізми і процедури забезпечення якості вищої освіти. Дотримання академічної доброчесності. Якість вищої освіти в Європейському освітньому просторі
2.	Семінар (круглий стіл)	4	4		**Заняття 2. Якість вищої освіти – основні засади, міжнародний контекст** 1. Як Ви розумієте сутність ключового поняття «якість вищої освіти»? 2. З яких механізмів і процедур складаються системи внутрішнього (зовнішнього) забезпечення якості вищої освіти? 3. Визначте і охарактеризуйте критерії оцінювання якості вищої освіти. 4. Як Ви розумієте поняття «академічна доброчесність»? 5. Які вимоги ставляться перед НПП і курсантами щодо дотримання ними академічної доброчесності?
Всього за тему 1		**8**	**6**	**2**	
Тема 2. Нормативно-правове регулювання та механізми забезпечення якості вищої освіти в Україні					

1	2	3	4	5	6
3.	Лекція (вебінар)	4	2	2	**Заняття 1. Нормативно-правове регулювання якості вищої освіти в Україні** 1. Правові аспекти ліцензування та акредитації закладів вищої освіти. 2. Інституційне регулювання якості вищої освіти. 3. Відповідальність за порушення академічної доброчесності. *Самостійна робота:* Державна політика України у сфері якості вищої освіти. Механізми забезпечення
4.	Семінар (круглий стіл)	4	4		**Заняття 2. Нормативно-правове регулювання та механізми забезпечення якості вищої освіти в Україні** 1. Відповідальність за порушення принципу академічної доброчесності. 2. Чим пояснюється перевага внутрішніх механізмів забезпечення якості вищої освіти над зовнішніми механізмами, закріплена у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» (2015)? 3. Чи поділяєте Ви твердження про те, що показником ефективності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти є готовність усіх суб'єктів освітнього процесу продемонструвати успішність своєї діяльності? Обґрунтуйте власну позицію. 4. Практичне розв'язання тестового завдання.
Всього за тему 2		**8**	**6**	**2**	
Тема 3. Моніторинг та оцінювання якості вищої освіти					
5.	Групове заняття (вебінар)	7	4	3	**Заняття 1. Моніторинг як засіб управління освітнім процесом у ЗВО. Система оцінювання якості вищої освіти** 1. Моніторинг як засіб управління освітнім процесом у ЗВО. 2. Система оцінювання якості вищої освіти. 3. Оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників. *Самостійна робота:* Управління якістю освітнього процесу – закономірності та принципи. Моніторинг освітнього процесу. Інституційний аудит професійної військової освіти у ВВНЗ МО України
Всього за тему 3		**7**	**4**	**3**	
Тема 4. Забезпечення якості освіти у ВВНЗ					
6.	Лекція 4/1 (вебінар)	4	2	2	**Заняття 1. Нормативно-правова база щодо забезпечення якості вищої освіти** 1. Вимоги керівних документів щодо забезпечення якості вищої військової освіти. 2. Система забезпечення якості вищої військової освіти. *Самостійна робота:* Управління забезпеченням якості вищої військової освіти

1	2	3	4	5	6
7.	Лекція (вебінар)	4	2	2	**Заняття 2. Оцінювання ефективності функціонування системи забезпечення якості вищої військової освіти** 1. Система оцінювання якості вищої освіти. 2. Методика оцінювання ефективності функціонування системи забезпечення якості вищої військової освіти. *Самостійна робота:* Методики оцінювання (відвідування) заняття
8.	Практичне заняття	4	2	2	**Заняття 3. Методика оцінювання якості проведеного викладачем навчального заняття (відвідування навчального заняття)** 1. Визначення інтегрального показника якості навчального заняття, проведеного науково-педагогічним працівником у ВВНЗ за оцінкою контролюючої особи. 2. Визначення інтегрального показника якості навчального заняття, проведеного науково-педагогічним працівником у ВВНЗ очима колег. *Самостійна робота:* Академічна доброчесність у ВВНЗ. Функціонування системи забезпечення якості вищої військової освіти
9.	Семінар (круглий стіл)	4	4		**Заняття 4. Забезпечення якості вищої військової освіти** 1. Аналіз основних вимог керівних документів щодо забезпечення якості вищої військової освіти у ВВНЗ. 2. Аналіз сучасних методик оцінювання освітньої діяльності викладача ВВНЗ. 3. Аналіз загроз щодо недотримання академічної доброчесності викладачами у своїй освітній діяльності ВВНЗ. 4. Практичне розв'язання тестового завдання.
Всього за тему 4		**16**	**10**	**6**	
Тема 5. Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти у Військовій академії (м. Одеса)					
10.	Лекція (вебінар)	4	2	2	**Заняття 1. Основні нормативні документи академії з питань забезпечення якості освіти** 1. Вимоги керівних документів академії щодо якості освіти. 2. Структура організації системи внутрішнього забезпечення якості освіти Військової академії (м. Одеса). 3. Модель організації та проведення заходів внутрішнього забезпечення якості вищої освіти за освітніми програмами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. *Самостійна робота:* Зміст основних нормативних документів академії з питань забезпечення якості освіти

1	2	3	4	5	6
11.	Семінар (круглий стіл)	4	4		**Заняття 2. Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти у Військовій академії (м. Одеса)** 1. Основні нормативні документи академії з питань забезпечення якості освіти. Особистий погляд. 2. Управлінські рішення щодо функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Особистий погляд. 3. Практичне розв'язання тестового завдання з навчальної дисципліни.
Всього за тему 5		**8**	**6**	**2**	
Всього за курс		**45**	**30**	**15**	

Курс «Сучасні інформаційні технології»

Голова робочої групи – директор курсу:

доцент кафедри фундаментальних наук, кандидат педагогічних наук, доцент, працівник ЗС України Олександра ШАГОВА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

Члени робочої групи:

начальник кафедри десантної підготовки факультету підготовки спеціалістів Десантно-штурмових військ та морської піхоти, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник Василь ГЕОРГІЄВ (майстер-інструктор за програмою DEEP);

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, доктор політичних наук, професор, працівник ЗС України Лілія ЯКОВЛЕВА (майстер-інструктор за програмою DEEP).

Загальна мета навчальної дисципліни (курсу):

Поглиблення та практичне застосування сформованої на базовому курсі здатності використовувати сучасні інформаційні технології та засоби навчання для підвищення якості освіти, планування, проведення, супроводу й оцінювання навчальних занять у сучасному освітньому середовищі.

Після завершення курсу учасники будуть спроможні:

створювати та застосовувати елементи гейміфікації й інтерактивного навчання для підвищення залученості здобувачів освіти;

використовувати мультимедійні та технічні засоби, інтерактивні дошки, панелі, Google Meet і Zoom для планування, організації та проведення занять;

застосовувати хмарні технології, Google Classroom та LMS Moodle для спільної роботи, тестування, організації освітнього процесу і наповнення електронного курсу;

використовувати віртуальних помічників та інструменти штучного інтелекту для підготовки до занять, створення завдань, інтерактивних вправ, критеріїв оцінювання та візуального контенту;

дотримуватися вимог академічної доброчесності, безпеки інформації та відповідального використання цифрових інструментів в освітній діяльності.

Матеріально-технічне забезпечення

Заняття проводяться в навчальних аудиторіях, обладнаних мультимедійними засобами навчання. Для проведення занять використовуються комп’ютери або ноутбуки з доступом до мережі Інтернет, мультимедійний проєктор, інтерактивна дошка або панель, вебкамера, мікрофон, акустична система, а також доступ до Google Workspace, Google Classroom, LMS Moodle, Google Meet, Zoom, інтерактивних додатків та засобів штучного інтелекту.

Інформаційно-методичне забезпечення

Інформаційно-методичне забезпечення курсу здійснюється відповідно до єдиного переліку основних і додаткових інформаційних джерел, наведеного в розділі «Інформаційно-методичне забезпечення курсу підвищення кваліфікації з питань методичної майстерності» цієї програми.

Назви тем та розподіл навчального часу за видами навчальних занять

№ з/п	Види навчальних занять, контрольні заходи	Всього годин	з них		Тема занять та навчальні питання
			Аудиторних годин	Самостійна робота	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Гейміфікація та інтерактивні додатки.					
1	Групове заняття (дискусія)	3	2	1	**Заняття 1. Ігрові механіки.** 1. Принципи та основні аспекти гейміфікації. 2. Бали, рівні, бейджі як базові ігрові механіки. 3. Можливості впровадження гейміфікації в освітній процес. *Самостійна робота:* підготувати приклад використання ігрової механіки для власного заняття.
2	Тренінг (тестування за темою 1)	6	4	2	**Заняття 2. Інструменти для інтерактивного навчання.** 1. Створення вікторин засобами Kahoot!, Wayground та інших інтерактивних додатків. 2. Розробка інтерактивних вправ засобами Canva і Wordwall. 3. Оцінювання доцільності використання інтерактивних додатків для досягнення навчальних результатів. *Самостійна робота:* створити одну інтерактивну вправу або вікторину для власної дисципліни.
Всього за тему 1		**9**	**6**	**3**	
Тема 2. Мультимедійні та технічні засоби.					
3	Практичне заняття (моделювання)	6	4	2	**Заняття 1. Інтерактивні дошки та панелі.** 1. Інструменти та можливості інтерактивних дошок і панелей. 2. Планування освітнього процесу із застосуванням інтерактивних засобів. 3. Управління навчальною взаємодією під час роботи з інтерактивною дошкою або панеллю. *Самостійна робота:* розробити фрагмент плану заняття із застосуванням інтерактивної дошки або панелі.
4	Групове заняття	3	2	1	**Заняття 2. Організація онлайн-занять.** 1. Огляд функцій Google Meet.

1	2	3	4	5	6
	(кейс-метод, тестування за темою 2)				2. Огляд функцій Zoom. 3. Організація навчальної взаємодії та контроль дисципліни під час онлайн-занять. *Самостійна робота:* підготувати коротку інструкцію проведення онлайн-заняття для власної навчальної групи.
Всього за тему 2		**9**	**6**	**3**	
Тема 3. Програмні інструменти та екосистеми.					
5	Практичне заняття (перевернутий клас, моделювання)	9	6	3	**Заняття 1. Хмарні технології.** 1. Сумісне редагування документів. 2. Створення Google-тестів та аналіз результатів. 3. Організація освітнього процесу засобами Google Classroom. *Самостійна робота:* створити Google-форму для діагностичного або формувального оцінювання та підготувати структуру класу в Google Classroom.
6	Тренінг (тестування за темою 3)	9	6	3	**Заняття 2. Системи управління навчанням (LMS).** 1. Знайомство з платформою дистанційного навчання. 2. Діяльності на платформі LMS Moodle. 3. Ресурси електронного курсу та порядок їх розміщення. *Самостійна робота:* підготувати структуру електронного курсу та розмістити мінімальний набір ресурсів для одного заняття.
Всього за тему 3		**18**	**12**	**6**	
Тема 4. Штучний інтелект.					
7	Групове заняття (мозковий штурм)	3	2	1	**Заняття 1. Віртуальні помічники.** 1. Класифікація інструментів штучного інтелекту. 2. Написання промптів для освітніх завдань. 3. Обмеження, ризики та правила відповідального використання ШІ. *Самостійна робота:* підготувати 3 промпти для розроблення матеріалів до власного заняття.
8	Практичне заняття (робота в малих групах, проєкт)	6	4	2	**Заняття 2. Використання ШІ для підготовки до занять.** 1. Генерація навчальних завдань. 2. Розробка інтерактивних вправ. 3. Розробка критеріїв оцінювання та генерація візуального контенту.

1	2	3	4	5	6
	Підсумковий контроль				*Самостійна робота:* підготувати мініпроєкт: фрагмент заняття із використанням цифрового інструменту або ШІ та презентувати його результати. Підсумкове оцінювання: захист мініпроєкту - фрагмента електронного/цифрового заняття або комплексного цифрового освітнього продукту.
Всього за тему 4		**9**	**6**	**3**	
Всього за курс		**45**	**30**	**15**	

Курс «Мікротічінг»

Голова робочої групи – директор курсу:

старший викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін майор Наталія БІЛОНОЖКО (майстер-інструктор за програмою DEEP).

Члени робочої групи:

начальник кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, полковник Тарас ОСТАПЧУК (майстер-інструктор за програмою DEEP);

старший викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін підполковник Олег ГІБАЛО;

старший викладач кафедри військового лідерства підполковник Ольга ОДИНЦОВА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат філологічних наук, доцент, працівник ЗС України Зоряна ВИСОЦЬКА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, доктор політичних наук, професор, працівник ЗС України Лілія ЯКОВЛЕВА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

доцент кафедри фундаментальних наук, кандидат педагогічних наук, доцент, працівник ЗС України Олександра ШАГОВА (майстер-інструктор за програмою DEEP).

Загальна мета навчальної дисципліни (курсу):

Поглиблення практичної методичної підготовки, сформованої на базовому курсі, шляхом самостійного проєктування, проведення, аналізу та вдосконалення короткого фрагмента навчального заняття з використанням активних методів навчання, конструктивного узгодження навчальних цілей, методів і оцінювання, а також культури професійного зворотного зв’язку та дебрифінгу.

Після завершення курсу учасники будуть спроможні:

розробляти технологічну карту мікрозаняття з урахуванням очікуваних результатів навчання, змісту, методів, часу та критеріїв оцінювання;

добирати активні методи навчання відповідно до цілей заняття, особливостей дорослої аудиторії та специфіки військової підготовки;

проводити фрагменти занять із застосуванням демонстрації, кейс-методу, проблемно-орієнтованого навчання, дискусії, взаємного навчання, рольової гри та симуляції;

управляти груповою динамікою, утримувати увагу слухачів, підтримувати психологічно безпечне освітнє середовище;

застосовувати чек-листи, рубрики та інші інструменти формувального оцінювання під час мікровикладання;

проводити After Action Review, приймати й надавати розвивальний фідбек, формулювати конкретні дії для удосконалення власного заняття;

підготувати і захистити методичне портфоліо, яке містить план мікрозаняття, навчальні матеріали, інструмент оцінювання, самоаналіз і доопрацьовану версію заняття.

Матеріально-технічне забезпечення

Заняття проводяться в навчальних аудиторіях, придатних для роботи в малих групах, тренінгів, мікровикладання та відеофіксації навчальних фрагментів. Під час проведення занять використовуються інтерактивні засоби навчання, мультимедійне обладнання, фліпчарти, маркери, роздаткові матеріали, комп'ютерна техніка, засоби онлайн-опитування та платформи для спільної роботи.

Інформаційно-методичне забезпечення

Інформаційно-методичне забезпечення курсу здійснюється відповідно до єдиного переліку основних і додаткових інформаційних джерел, наведеного в розділі «Інформаційно-методичне забезпечення курсу підвищення кваліфікації з питань методичної майстерності» цієї програми.

Назви тем та розподіл навчального часу за видами навчальних занять

№ з/п	Види навчальних занять, контрольні заходи	Всього годин	з них		Тема занять та навчальні питання
			Аудиторних годин	Самостійна робота	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Орієнтація в курсі та методика мікротічінгу					
1	Групове заняття, тренінг	3	2	1	**Заняття 1. Вступ до мікротічінгу. Діагностичне оцінювання.** 1. Призначення, порядок проходження та критерії оцінювання курсу. 2. Мікрозаняття як інструмент формування викладацької майстерності. 3. Самооцінювання викладацького досвіду і визначення особистих цілей. Самостійна робота: підготувати тему власного мікрозаняття та короткий опис цільової аудиторії.
2	Тренінг	6	4	2	**Заняття 2. Проєктування мікрозаняття.** 1. Очікувані результати навчання, цілі за Блумом і SMART. 2. Матриця «цілі – методи – оцінювання» для короткого фрагмента заняття. 3. Технологічна карта мікрозаняття: структура, час, активність слухачів, матеріали. 4. Підготовка чек-листа спостереження за мікрозаняттям. Самостійна робота: розробити технологічну карту власного мікрозаняття.
Всього за тему 1		**9**	**6**	**3**	
Тема 2. Тренінги з проведення занять базовими активними методами					
3	Тренінг	4	3	1	**Заняття 3. Демонстрація та виконання практичних дій.** 1. Алгоритм показу, пояснення, тренування і контролю виконання. 2. Відпрацювання фрагмента «інструкторський показ – виконання слухачами». 3. Помилки інструктора під час демонстрації та способи їх корекції. Самостійна робота: підготувати інструктаж і критерії виконання практичної дії.
4	Тренінг	5	3	2	**Заняття 4. Інтерактивна лекція та взаємне навчання.** 1. Перетворення пасивної лекції на активний навчальний фрагмент.

1	2	3	4	5	6
					2. Прийоми залучення слухачів: питання, міні-завдання, взаємне пояснення. 3. Мікровикладання фрагмента інтерактивної лекції. Самостійна робота: доопрацювати фрагмент інтерактивної лекції за результатами фідбеку.
5	Тренінг	5	3	2	**Заняття 5. Кейс-метод і проблемно-орієнтоване навчання.** 1. Побудова навчального кейсу на основі професійної або бойової ситуації. 2. Постановка проблемного завдання і фасилітація роботи малих груп. 3. Проведення мікрофрагмента з використанням кейсу. Самостійна робота: розробити короткий кейс і питання для обговорення.
Всього за тему 2		**14**	**9**	**5**	
Тема 3. Тренінги з групових, рольових і симуляційних методів					
6	Тренінг	5	3	2	**Заняття 6. Дискусія з фасилітацією та панельне обговорення.** 1. Правила постановки проблемних питань і керування дискусією. 2. Фасилітаційні інструменти для утримання логіки обговорення. 3. Мікровикладання дискусійного фрагмента. Самостійна робота: підготувати сценарій фасилітованої дискусії.
7	Тренінг	6	4	2	**Заняття 7. Рольова гра, симуляція та вправа «кошик завдань».** 1. Методика підготовки рольової гри та симуляційного завдання. 2. Розподіл ролей, інструктаж учасників, управління часом і правилами. 3. Проведення фрагмента симуляції або рольової гри. 4. Аналіз дій учасників за чек-листом спостереження. Самостійна робота: доопрацювати сценарій симуляції або рольової гри.
Всього за тему 3		**11**	**7**	**4**	
Тема 4. Дебрифінг, фідбек і вдосконалення викладацької дії					
8	Тренінг	5	4	1	**Заняття 8. After Action Review, зворотний зв’язок і самоаналіз.** 1. Логіка AAR: що планувалося, що відбулося, чому, що змінити. 2. Розвивальний фідбек: feed up, feedback, feed forward. 3. Самоаналіз і корекція мікрозаняття після тренінгу. 4. Підготовка до підсумкового мікровикладання. Самостійна робота: підготувати доопрацьовану версію технологічної карти та матеріалів.
Всього за тему 4		**5**	**4**	**1**	

1	2	3	4	5	6
Тема 5. Підсумкове мікровикладання та методичне портфоліо					
9	Практичне заняття	3	2	1	**Заняття 9. Проведення підсумкових мікрозанять.** 1. Проведення слухачами підготовлених мікрозанять. 2. Спостереження за чек-листом і взаємооцінювання. 3. Дебрифінг після кожного мікрозаняття. Самостійна робота: завершити самоаналіз підсумкового мікрозаняття.
10	Практичне заняття, підсумкове оцінювання	3	2	1	**Заняття 10. Захист методичного портфоліо та вихідне оцінювання.** 1. Представлення технологічної карти, матеріалів, інструментів оцінювання та самоаналізу. 2. Захист методичного рішення і відповідь на запитання групи. 3. Вихідне оцінювання результатів курсу. Самостійна робота: оформити остаточну версію портфоліо.
Всього за тему 5		**6**	**4**	**2**	
Всього за курс		**45**	**30**	**15**	

Курс «Оцінювання навчання»

Голова робочої групи – директор курсу:

начальник кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник Тарас ОСТАПЧУК (майстер-інструктор за програмою DEEP);

Члени робочої групи:

заступник начальника кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, полковник Денис БІЛИЙ (майстер-інструктор за програмою DEEP);

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат філологічних наук, доцент, працівник ЗС України Зоряна ВИСОЦЬКА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

Загальна мета навчальної дисципліни (курсу):

Поглиблення та практичне застосування сформованої на базовому курсі здатності проєктувати, застосовувати та вдосконалювати систему оцінювання навчання у власній дисципліні: визначати зв'язок між результатами навчання і методами контролю, розробляти інструменти діагностичного, формувального та підсумкового оцінювання, надавати конструктивний зворотний зв'язок, створювати критерії та рубрики, оформлювати план оцінювання для силабусу або робочої програми навчальної дисципліни.

Після завершення курсу учасники будуть спроможні:

проєктувати діагностичне оцінювання на основі очікуваних результатів навчання;

застосовувати формувальне оцінювання як інструмент підтримки навчання, поточного контролю та коригування навчання;

надавати конструктивний зворотний зв'язок за результатами оцінювання;

розробляти підсумкове оцінювання, критерії та рубрики для комплексної перевірки досягнення результатів навчання;

розробляти план оцінювання і демонструвати його застосування у мікровикладанні.

Матеріально-технічне забезпечення

Заняття проводяться в навчальних аудиторіях. Під час проведення навчальних занять обов'язковим є використання інтерактивних засобів навчання, мультимедійного обладнання, засобів для роботи в малих групах, а також шаблонів інструментів оцінювання, чек-листів, рубрик і матеріалів для мікровикладання.

Інформаційно-методичне забезпечення

Інформаційно-методичне забезпечення курсу здійснюється відповідно до єдиного переліку основних і додаткових інформаційних джерел, наведеного в розділі «Інформаційно-методичне забезпечення курсу підвищення кваліфікації з питань методичної майстерності» цієї програми.

Назви тем та розподіл навчального часу за видами навчальних занять

№ з/п	Види навчальних занять, контрольні заходи	Всього годин	з них		Тема занять та навчальні питання 6
			Аудиторних годин	Самостійна робота	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Оцінювання навчання					
1	Групове заняття	9	6	3	**Заняття 1. Діагностичне оцінювання на основі очікуваних результатів навчання.** 1. Призначення діагностичного оцінювання. 2. Знання, уміння та попередній досвід, які потрібно перевірити до початку теми/модуля. 3. Зв'язок діагностичних завдань з очікуваними результатами навчання. 4. Вхідний тест, кейс, чек-лист, карта самооцінювання або коротке практичне завдання як інструменти діагностики. 5. Використання результатів діагностики для коригування навчання. Практичний продукт: діагностичний інструмент. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 2
2	Практичне заняття	9	6	3	**Заняття 2. Формувальне оцінювання як інструмент підтримки навчання.** 1. Роль формувального оцінювання у навчальній мотивації та поточному контролі. 2. Техніки формувального оцінювання відповідно до результатів навчання. 3. Критерії успіху для короткого навчального завдання. 4. Білет на вихід, мінікейс, чек-лист спостереження, інструмент самооцінювання або взаємооцінювання. 5. Мікровикладання із застосуванням формувального оцінювання. Практичний продукт: інструмент формувального оцінювання, критерії успіху. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 3
3	Практичне заняття	9	6	3	**Заняття 3. Конструктивний зворотний зв'язок за результатами оцінювання.** 1. Відмінність між оцінкою, коментарем, feedback і feedforward. 2. Модель зворотного зв'язку: що вдалося – що потребує покращення – наступний крок. 3. Шаблон письмового або усного зворотного зв'язку.

1	2	3	4	5	6
					4. Використання результатів зворотного зв’язку для коригування заняття і самостійної роботи здобувачів. 5. Тренування з надання зворотного зв’язку на прикладах відповідей/робіт. Практичний продукт: шаблон зворотного зв’язку та алгоритм його використання. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 4
4	Практичне заняття	12	6	6	**Заняття 4. Підсумкове оцінювання, критерії та рубрики.** 1. Валідність, надійність, прозорість та академічна доброчесність підсумкового оцінювання. 2. Форми підсумкового контролю відповідно до рівня компетентностей: тест, усна відповідь, кейс, практична ситуація, проєктне завдання. 3. Структура підсумкового завдання. 4. Критерії оцінювання, шкала та аналітична рубрика. 5. Узгодженість підсумкового завдання з результатами навчання. Практичний продукт: підсумкове завдання з критеріями/рубрикою. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 5
5	Проєктне навчання Підсумковий контроль	6	6		**Заняття 5. План оцінювання і його застосування у мікровикладанні.** 1. План оцінювання для теми/модуля/дисципліни: форми контролю, інструменти, критерії, вага та час проведення. 2. Фрагмент силабусу з описом оцінювання результатів навчання. 3. Мікровикладання 10–12 хв із застосуванням одного або кількох інструментів оцінювання. 4. Аналіз отриманих результатів та кроки удосконалення освітнього рішення. 5. Мініпортфоліо інструментів оцінювання. Підсумкове оцінювання: індивідуальне мініпортфоліо, мікровикладання, індивідуальна рефлексія та участь у взаємооцінюванні.
Всього за тему		**45**	**30**	**15**	
Всього за курс		**45**	**30**	**15**	

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін
Військової академії (м. Одеса) Протокол від “27” липня 2026 року № 12

ПОГОДЖЕНО
Заступник начальника академії з навчальної роботи
полковник Олег МАСЛІЙ
“___” _____ 2026 року

Начальник кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін
полковник Тарас ОСТАПЧУК
“___” _____ 2026 року